

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:	Vidéken postai szétküld:
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 frt
Fél évre . . . 6 „	Fél évre . . . 7 „
Negyed évre . . . 3 „	Negyed évre . . . 3.50
Egy óra . . . 1 „	Egy óra . . . 1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főt 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénsek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petit sor egyszer . . . 6 kr | Bélyegdíj külön . . . 30 kr
Minden következőnél . . . 4 | Nyiltár sora . . . 15

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

A „mérsékelt” és a „szélső.”

Arad, április 18.

Akik a pénzügyi árhullámzásait, vagy csak a pénzügyi tárca költségvetési tárgyalását figyelemmel kísérik, bizonyára tudomásával bírnak azon körülménynek, hogy az osztrák értékű papir forint a megállapított reláción túl 2 százalékos értéksüllyedést szenvedett, vagyis ennivel drágább az arany ez időszert, semmint annak ára a valuta-törvényben az osztrák értékű papir forinthez képest szabályozva lett. E körülményre éppen egy szabadelvű párti képviselő utalt talpra esett szakszerű beszédében, megmagyarázva a kelletlen tünetek okait, s felhíván a pénzügyminisztert, miszerint a saját hatáskörében tegye meg a lehető arra nézve, hogy a pénzünk árcsökkenése nagyobb arányokat ne öltön.

A gyermek is tudja, hogy nálunk, miután az arannyal való fizetés még nincs törvényesítve, a sárga fém a mi pénzünkkel szemben az áru szerepét játssza, és miként minden árunak, úgy ennek is érték hullámzása a kereslet és kínálat kölcsönös viszonyától függ, annélkül, hogy kormányzatunknak, államhite- lünknek, vagy pénzünk abszolút értéké- nek szükségképen fogyatékosabbá kell válnia.

Tényleg így is van a dolog a jelen esetben is. Piacunk tulspekulációja foly- tán nagyon is felszökött egyes értékpá- pirok ára, minek az lett a következmé- nye, hogy a külföldről hozzánk özönlöt- tek, s helyettük arany ment ki, másrészt az alacsony gabna-árak folytán ennek kivitele csaknem egészen szünetel, s egyenértéke szintén készpénzben vándor- ol ki az országból. A pénzügyminiszter pedig ily körülmények között legfeljebb annyiban járulhat a helyzet orvoslásához, hogy pénztári készleteinek bevonása által a tulságos üzérkedési kedvet s azzal együtt az árfolyamokat kissé alább han- golja.

Képzeltetlen tudatlanság, vagy rossz- akaratu malicia kell tehát ahhoz, hogy pénzünknek fentjelzett jelentéktelen és előreláthatólag mulékony dizáziójából fegyvert kovácsoljon valaki a célra, hogy vele a kormány pénzügyi politikáját tá- madja, s annak balsikerét és kudarcát dokumentálja. Pedig éppen ezt teszi A p- p o n y i német nyelvű párt- zsrnája, a »B u d a p e s t e r T a g b l a t t e« az ó vasárnapi számában. E német szavu »n e m z e t i« ujság a »W e r s c h e t z e r B o t e«-nak méltó utódja és Ap- ponyi zsrnalisztikai akciójának leghi- vebb kinyomata, mert leggonoszabb és leghazugabb képviselője.

A véletlennek különös játéka, hogy a szélső baloldal közlönye, az »E g y e t- é r t é s« ugyanaznap ugyanazon tárgy-

gyal foglalkozik, s felhasználjuk a ritkán adódó alkalmat arra, hogy a m é r s é- k e l t Apponyista organum maliciózus hazudozásait szembe állítsuk a s z é l s ő ujság tárgyilagos elmékedésével. Ime mindkét lapból egy kis szemelvény:

»Budapester Tagblatt«: »Mert az osz- trák érték rosszabbodása oly mérveket öltött, melyeket nem lehet oly könnyen venni, mint azt Wekerle dr teszi. Mig mi aranyról álmodozunk, az a veszedelem fe- nyegyet bennünket, hogy egy újabb érték devalvációban merülünk el . . . Az ár- emelkedés mult év szeptemberében kez- dődött és februárius óta mind rohamo- sabbá lett, és emberi számítások szerint még nem ért véget . . . Az ázsió által ugy közgazdaságilag, mint fiskális tekin- tetben károsodásnak nézhetünk eléje, és pe- dig oly károsodásnak, a melynek most csak kezdetét látjuk, s melynek fejlődése beláthatlan . . . »Kormányozni annyi, mint előre látni, és ha ez így van, mel- tán kérdehetni, hogyan kormányoz dr We- kerle Steinback dr-ral egyetemben? Mit láttak ők meg előre? Látták-e a mult év nyarán előre a jelen é v t a v a s z á n a k 2 s z á z a l é k o s a r a n y á z s i ó j á t? (!!) Dr Wekerle kétségbevonhatlan tehetségei dacára, saj- nos, alaposan tévedett; mily alaposan, azt még nem is tudjuk; az eseményeket föléje engedte tornyosulni, s nem tudott urokká lenni. Kevéssel ezelőtt még a leg- több pénzügyi kapacitás Wekerlét nagy politikusnak és a legtöbb politikus nagy pénzügyi kapacitásnak tartotta. Az első már megváltoztatták véleményüket, s fájdalom, nem egészen lehetetlen, hogy a szép sikerek, melyeket pénzügyminiszterünk a pénzügyek terén elért, a végén sokkal előnytelenebb színben fognak feltűnni . . . Az aranyáziósnak még csak egy p e r c z e n t t e l k e l l e m e l k e d- n i e, a mi fájdalom se nem lehetetlen, se nem valószínűtlen, s a bámulók vádasko- dókká lesznek.«

Ezen részben rosszakaratu ráfogások-, részben kézzelfogható együgyűségekkel szemben az »Egyetértés« ugyan-e tárgy- ról a többek között így ír:

»A lefolyt hetek egyik legjelentősebb mozzanata a külföldi váltók árfolyamá- nak lassu, de következetes emelkedése. Az ázsió ma közel 2%. Mi ez egy állam- ban, a hol a 25%-os ázsiók évekig tartot- tak s a hol az 50% sem hallatlan! Igaz, 20% ázsió nem komolyan aggasztó jelenség, de mégis káros tünet a valutarendezés mai stádiumában. Senkinek bizalmát a va- lutarendezésbe és ennek sikerébe az meg nem ingathatja. A két kormány kilencz hónap alatt beszerzett mintegy kétszáz millió fo- rintnyi aranyat, oly mennyiséget s oly rö- vid idő alatt, hogy azt szinte hihetetlennek tartották volna. Az új rendszer érmei az

év első felében mind forgalomban lesznek. Az államjegyek egy része még ez évben ki fog vonatni. Ily tevékenység s ily ered- mény után a bizalmatlanság ha őszinte — balgaság, ha pedig rosszakaratból terjesztet- tek — bűn.«

Hát igen, a mit az Apponyista sajtó és különösen a derék német jezsuita uj- ság cselekszik, az b a l g a s á g é s b ű n is egyaránt.

Belföld.

Wekerle Bécsben.

A miniszterelnök a hét folyamán pár nap- ra Bécsbe utazik. Utja, mint halljuk, a monar- chia mindkét államát érintő több aktuális kér- déssel áll kapcsolatban.

Az egyházpolitika mellett.

Sárosszegye közgyűlése a kormány egy- házpolitikáját magáévá tette. Erre vonatkozó indítványt Szinyei Merse István alispán terjesztett elő, a ki nagyszabásu beszédet is mondott. Az indítvány mellett szóltak: M a t y- t y a s o y s z k y volt főispán és S m i d t Gyula; ellene csak papok voltak. Sz a v a- z á s n á l m e l l e t t e 118-an, ellene 55- en s z a v a z t a k. A nemzeti párt nyilt kér- désnek tekintette a szavazást.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tudósítása. —

— április 18.

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső br.

Jegyzők: Schöber Ernő, Perczel Béni, Bernáth Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: We- kerle Sándor miniszterelnök, Josipovich Imre, Hieronymi Károly, Lukács Béla.

Felolvasták és hitelesítették a mult ülés jegyzőkönyvét.

Elnök a ház tegnapi határozatához képest kimondja, hogy az ülés átalakul zárt üléssé.

A zárt ülés d. e. 12 órakor véget ért. A nyilvános ülés megnyitása után

Elnök bemutatja a kérvényeket. — Kiad- ták a bizottságoknak.

Hieronymi Károly belügyminiszter bete- reszti az egyiptomi tengeri hajózásra vonat- kozó szerződést.

Kiadják a közigazgatási bizottságnak.

Következik

a pénzügyi tárca költségvetésének tárgyalása.

A s ó j ö v e d é k tételnél

Bornemissza Lajos azt sürgeti, hogy a só árat szállítsák le, mert ez jelentékenyen fog lendíteni gazdasági állapotainkon. Már évek óta sürgeti ezt s azért ragadja meg az alkalmat, hátha most több sikerrel szól.

Kováts József a magyar marhatenyésztés hanyatlásának két okát tudja: a legelő és a só hiányát. Mivel pedig a kormány nem tud legelőket adni, legalább ne vonja el a sót a marhától s ne tegye tönkre a marhatenyész- tést. Határozati javaslatot ezuttal nem nyújt be, mert tudja, hogy mi sors vár az ellenzéki javaslatokra. Reméli, hogy a miniszter így is megszívleli a dolgot.

Ugron Gábor hasonlóképpen a só árának leszállítása mellett szól. Kérnie kell a minisztert, hogy végre tegyen ebben a kérdésben valamit, mert különben elnyomja a marhatenyésztésünket az osztrákoké, a hol több az előny. Valamint igazságtalanság, hogy a szódagyárak, melyek olcsóbban kapják a sót s így az állam támogatásban részesítik őket, kartettre lépnek és úgy fölcavarják a szóda árát, hogy más iparágakat megbénítanak.

A vitát bezárták.

Wekerle Sándor a szódagyárak kartettjéről nem bír tudomással. Ha nem existenciájuk megvédésére szövetkeznek, akkor a kartelt helyteleníti. Nem tudja, hogy a szerződés minő jogokat ad neki a gyárakkal szemben, de figyelemmel lesz a dolog iránt, különösen abban a tekintetben, hogy az új szódagyárak keletkezésénél a szerződéseket kellő elővigyázattal kössék. Egyébként a só árára nézve megjegyzi, hogy a szegény embernek, a kis marhatenyésztőnek vajmi keveset fog használni a só árának leszállítása. Másodszor legyünk tisztában azzal, hogy minő áldozatot kívánnak a leszállítással? Az áldozat két millióra megy az állam részéről. No most, ha két millió van, a mivel a mezőgazdaságon s a marhatenyésztésben lehet segíteni, úgy fogjuk-e ezt a két milliót felhasználni, hogy leszállítsuk a só árát, vagy úgy, hogy azzal a két millióval befektetéseket eszközölünk és így segítünk a mezőgazdaságon és különösen a marhatenyésztésben? Bizonyítanival az utóbbi álláspont a helyes. (Zajos helyeslés jobbfelől.) A mi az osztrák só árának leszállítását illeti, arra nézve megnyugtathatja az aggódókat. Ami a sóvári sóvizet illeti, arra is gondolt, hogy fürdőt állítson s a külföldre vándorló közönséget odaterelje. A szakértők azt mondják, hogy az lehetetlen. Daczára annak, ő folytatja puhatolásait. Es ha lehet, csinál valamit. Kéri a tétel megszavazását. (Helyeslés jobbfelől.)

A tételt megszavazták.

Ugron Gábor amiatt szól, hogy a miniszter beleegyezett, hogy bizonyos mennyiségű 500,000 mm. sót Ausztriában tele áron adjanak a marhatenyésztésnek. Ez nem járja. Ők ezt a sót könnyen bevonhatják a kereskedelemből s ezzel megcsönkítják a magyar érdekeket. Egyébként nyilvánvaló, hogy itt az osztrák marhatenyésztést előnyben részesítik a miénkkel szemben. Ha ők megteszik, nekünk is meg kell tennünk.

Horánszky Nándor ama véleményben van, hogy az Ausztriának adott kedvezményhez a minisztereknek joga nem volt. Egyik kormány nem tehet a másiknak koncessiókat. A miniszterelnök ezt az eljárását a vám és kereskedelmi szerződésbe ütközőnek tartja.

Kolozsváry Kiss István azt tartja, hogy egy bécsi gazdának a maga nyolcz malaczához legalább egy métermázsa is kell; egyes embernek pedig, a kenyérsütést is bele szá-

mitva, 14 kiló só kell. Ez csak személyes fogyasztása annak a családnak, de most tekintetbe kell venni a disznóhúst meg a szalonnát. Ő nem a marhasó, hanem egyáltalán a só leszállítását kívánja.

Ugron Zoltán nem engedi meg, hogy Ausztriának kedvezményeket adva, törvényt sértsenek.

Wekerle miniszterelnök: Ha nem kölle higadtsággal tárgyaljuk a közgazdasági kérdéseket, félszeg következtetésekre jutunk. Ha valaki úgy interpretálja a vám-szerződést, mint Horánszky, nehezen fogjuk megteremteni a magyar ipart. Ne lássunk alkotmányos sértést ott, a hol alkotmányos sértés nincs. Kéri a tétel elfogadását. (Helyeslés jobbról.)

Horánszky Nándor félreértett szavait igazítja helyre s a 67-iki törvényt idézve, azt konstatálja, hogy egyik államnak nincs joga a második államnak egyoldalú koncessiót adni.

A tételt elfogadták.

Papp Géza az állami ingatlanokról szól, bírálja azokat pénzügyi és közgazdasági szempontból. Felfogása szerint az ingatlanok bérbeadásával nem helyes eljárást követ az állam. Három szempontból osztályozná a földbirtokokat, a kis a közép és a nagybirtokok szempontjából. Az előbbieket bérbé adná, a nagy birtokot telepitésekre használná fel. A költségvetést elfogadja.

Wekerle miniszterelnök kijelenti, hogy a telepítésre alkalmas állambirtokok kihasítottak és átadottak a földmívelési miniszternek. A birtokvételeknél mindig előnyt ad a kormány a szomszédos községeknek s a mennyire lehet, ezt az elvet érvényesíteni fogja.

A tételt elfogadták.

Holló Lajos felvilágosítást kér a fővárosi hidak kiépítése iránt s figyelmezteti a minisztert arra, hogy e hidak kiépítésének költsége oly nagy, hogy egy vagy másfél millió szoba sem jöhet, ha a tökéletesebb terv megvalósításáról van szó. Félszeg intézkedésbe ne menjünk bele.

Wekerle Sándor megnyugtató felelet ad, kijelentvén, hogy közelabbról különben magát a javaslatot is beterjeszti a ház elé. (Elnök helyeslés jobbfelől.)

Az ülés végéről távirati rovatunkban adunk tudósítást.

Időjárás.

Légnyomás: reggel 7 órakor 771.5 mm., délután 2 órakor 770.4 mm. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 2.1, délután 2 órakor C° + 9.1. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor KN. 6. délután 2 órakor N. 6. Felhőzet: reggel derült, délután derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0.

Időjóslás a mai napra.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött távirati szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Április 19. —

Derült. — Száraz. — Enyhe. — Éjjel fagy.

Pécskai levél.

— Saját tudósítónktól. —

M.-Pécska, április 18.

E gedje meg a tek. Szerkesztő ur, hogy levelemet újból O-Pécska csapásával kezdjem, hiszen fájdalom, ez most időszerű s az országserte felhangzó tűzalarm mintegy kötelességévé teszi a sajtónak, hogy a mi helyes intézkedésnek bizonyult sok helyütt, nálunk is a közönség figyelmébe ajánlatssek.

O-Pécska szerencsétlenei, noha szépen segélyeztetnek s ahhoz a vidék is hozzájárul, a segélyezés a kárhoz viszonyítva mégis csak csekélységnek látszik, mert csak mi közvetlen szemlélői látjuk és tudjuk a nyomort, mi ott küzd a romok között. Nincs a szegényeknek annyi helyök, hol kis melegélt készítsenek gyermekeik s önmaguk számára. A kegyelem kenyéren nyomorog az anya, száraz, kiaszott alakká válik a tápot uyujtó kebel, elsatnyul, elcsenevész a jövő nemzedék. Tesznek, segíveznek a jó szivek, az emberbaráti szeretet kapcsolja egymáshoz mindannyit. Nem látunk nemzetiséget, nem vallás különbözetet, naponként ott ül asztalunknál az éhezö gyermek s szívesen nyujtuk a táplálékot.

Délben tömegesen jó a sok szerencsétlen család gyermeke M.-Pécskára át s két-hármasával mennek be egy-egy uri asztalhoz. Nem nevezem meg a jötevöket, hiszen nincs más céljuk, mint segívezni.

Ma még megtehetjük: hanem ki tudja, mit hoz reánk a jövő? Egy szikra s nem hivatkozom Veszprém sorsára: csak testvéreinkére; mi is odajutunk, hogy hamuvá lesz mindaz, miből eddig — hála Isten! — segélyt nyujthatunk.

Ép azért, ne vegye korbácsolásnak se előljáróság, se rendörség, ha mint levelem elején tettem, az egyes vidékek példájára hivatkozom. — Tessék végig menni a Bácskán, ott látja az utas a községek szélén kipingálva a pipát eme felirattal: „Tilos a dohányzás!” S mit csinálnak nálunk? Szélben, viharban tűszikrákat szór utcahosszat pipa, szivar s a gyermekek cigarettája. Miért nincs ez betiltva? Nem lehet pár negyed óráig nélkülözni azt? Az emberek a templom ajtónál verik pipájokból ki a paraszt, a fiatalabak ott verik le szivarjokrol a tüzet s a gyermekek ott dobják el az égö cigarettát, hol megpillantják a tanítót. Ez utóbbiak fenyitenek érte, de a fenyítést alkalmazó kéz megköve, nincs elég szigor. A rendörségnek áll ez módjában. Jajgasson inkább 10—20, mint 10—20 ezer. Előljáróságunk s mint ma értesültem, a szolgabírói hivatal is e tekintetben erős intézkedést akar tenni. Kérjük, ne maradjon az ígélet, hanem beváltott szó, addig, míg van kinek tánczolni a jötekonyságért.

Egyik aradi lap azt írta, nem tudni mi okból, Pécskán a tűzoltóság megszűnt. Tudja meg az okot — fejletlen volt. Az utolsó főparancsnok alatt alakult minden. Azóta volt egy néptelen gyűlés, a főparancsnok helye betöltött, általa közgyűlés hivatott egybe, de az med-

TÁRCZA.

— Április 19. —

Egy öreg kisasszonyról.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

Aprilisi napsugárnak szeszélyes ragyogása megváltoztatja a sziveket. A ki nem szeretett, az megtanul szeretni és a ki szeretett, serkedő tavasz verőfényében még nagyobb lángrogyl szerelemnek izzó máglyáján.

Bizonyítani fogom állításomat.

*

Mindennapi történet. Bertácska szépségét valamikor újságok dicsérték, a multnak immár megsárgult ócska klenodiumai. Idök multával Bertácskából ünnepélyesen Berta kisasszony lett s a neveletlen új nemzedék, a kinek ő tárdein álmodozva énekelte az altató dalt, ha szerit ejtheti, neveti és kicsufolja. Ilyen az öreg kisasszonyok jövője, a kik sok regényt olvasnak, sokat álmodoznak s fantáziájukkal rajzolják meg a daliás férfiu alakját, a ki — habár így romantikusabb lenne, nem selyem hágcson a bástyatról szökteti meg, hanem modern eszközökkel: ragyogó batárral, ménkü nagy kameliacsokorral, az egész város epedö irigysége között templomi eskü ntán fogadja hitvestársul. Ez a fantázia pedig magas igényü. Az élet ritkán váltja be. Az élet a bálványozott férfieszményt nagyon selejtes példányokban ereszti. Nyilván a Berta kisasszony kezéért epedök is ilyen devalvált völegény-példá-

nyok voltak. Az első jelentkező, Tetétleny Tivadar oly végtelenül megijesztette bizarr követelésével, hogy elsőül jelentkezett nála a migrain. Szörnyűség! egy Tetétl. ny, aki darabos mint egy huszár-strázsamester és iszálkos mint egy falusi kántor, az ő kéréje. Egészen próza. A házaselet általa képzelt regényében az ilyen alakok nem férjek, hanem komikus csetlő-botló megszánt és kinevetett alakok szoktak lenni. Tetétleny mint férj?.. Fi donc!

Jött másik, a ki kegyetlen dühre fakasztotta, egy szürke beamter, minden jellegével a prózai lelkeknek, s még tubakolt is! Hisz e mellett Tetétleny regényhös, legalább meg van benne a tanyai betyárság energiája. Hirtelt, hogy egy affaire-je is volt egy — csikóssal. A csikós tilosban érte és kegyetlenül elkorbácolta, mint egy csintalan, iskolázatlan vad csikót. Ez is valami. Berta kisasszony, midön a pletyka révén hallott erről, ezeket mondotta:

— Csunya biz ez, de legalább regényes.

Aztán jött a harmadik, negyedik, tizedik, megannyi tuczatember, akik Berta kisasszonynak az ideálokról alkotott ábrándjaitól messze, nagyon messze állottak. Es minél jobban futottak az évek, annál kopottabbak és betegápolókat keresö, megviselt kérék jöttek.

Közbe azonban esett egy.

Oh, az nagyon érdekes történet.

Berta a Karthausit olvasta szép nyári verőfényen. Lódobogás. Felpillant. Szívében

valami édes, kimondhatatlan édes érzelem. Az ő ideálja érkezett meg. Az aranyujtásos barna férfi, ki mint Centaurus ütötte meg a szilaj lovat, mely patájával a kövezeten tüzet csiholt. Tessék rágyujtani. Berta rá is gyujtott. Szíve lobbant föl mondhatlan lánggra, vajjon ki fogja azt eloltani?...

Szerencsétlenségére nem jött eloltani senki. Nagy időre nem látta az ideált, de hitt benne! Hitte, hogy egykor csak be fog térni hozzájuk és két szív, mármint az övé meg amaze, meg fogják egymást érteni... S milyen kaczagató, milyen szegénylős gondolatok tarmettek lelkében. A naiv ábrándozás boldog korszaka volt ez...

Midön már egész n elöntötte lelkét a boldog vágy, egy szörnyü séta alkalmával rettenő látvány rémitette meg. Az a barna, aranyujtásos férfi karján szöke nőt vezetett. A pár boldogan nevetett, bizalmasan simultak egymáshoz. Elöttük két kis bebé poroszkált. Az egyik meg is fogta Berta kisasszony kezét s gyermekes együgyűséggel gyügyögött: — Néni, néni!

... No hiszen, volt miről beszélni a kisvárosi pletykanak. Berta kisasszony a nyílt utcán ajult el, úgy vitte haza egy huszártiszt ölben...

Ettől a perctől Berta kisasszony megszűnt a társaságnak élni. Nem látták többé. Nevét hálával emlegették a koldusok. Az lett belöle, mint a vén kisasszonyokból szokott: szenvedélyes emberbarát.

dő maradt a részvétlenség következtében s alig hogy megkapta a megerősített alapszabályokat, a folyó kimondatott, mert nem volt mester, vezető. Van egy szakértő, ki egy időben sokat áldozott mint tüzoltó alparancsnok a tagok kiképzésére, részt vett nagyszabású gyakorlatokon Aradon, Budapesten stb., de ő ma már nem győzi költséggel. Őt, vagy hasonlóképpé bíró más egyént kellene anyagilag támogatni, a ki egy rendszeresen működő egyesület alakítana meg. Adassék át a főparancsnokság tekintélyben gazdag egyénnek, de a vezetéshez szakértő kell s ha ez másként nem nyerhető meg, fizetés állapítsák meg részére. Mi, rendes működők, szívesen dolgozunk díjtalanul a közjóért.

Nem halt meg a leányzó, csak aluszik, tessék felébreszteni!

HIREK.

Április 19. Szerda. Róm. kath. naptár: Tódor. — Protestáns naptár: Antal. — Görög-keleti naptár (április 7.): M. György. — A nap két 5 óra 6 perczkor, nyugszik 6 óra 54 perczkor.

Szabadságharczi ereklyék orsz. muzeuma (színház épület, II-ik emelet) nyitva mindennap délelőtt 9—12 és délután 2—4 óráig.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Holyiség: polgári iskola, földszint.

Április 20. Az aradi kereskedelmi és iparkamara teljes ülése délután 5 órakor.

Április 23. Az aradi önkéntes tüzoltókar közgyűlése délelőtt 10 órakor (Városháza.)

Április 27. Aradmegye köztörvényhatósági bizottságának évrnegyedes közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Április 30. Városi képviselő-választás a III-ik kerületben (Kapa-utcai iskola.)

Az „Aradi Közlöny-re” előfizethetni bármely naptól, egy óra 1 forintjával, vidéken postai szétküldéssel 1 frt és 20 krajczárral. A fűrdőidény alatt a kiadóhivatal pontosan megküldi az „Aradi Közlöny-t” az esetben is, ha az előfizető tartózkodási helyét többször változtatja. Levelezőlapra nyilvánított kívánságra a kiadóhivatal a lapot 8 napon át díjtalanul bárkinek megküldi.

— **Személyi hír.** József A g o s t f h e r c z e g több budapesti lap értesülése szerint a napokban Kis-Jenőre érkezik.

— **A hivatalos lapból.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a f. évi rendes érettségi vizsgálatokhoz a kolozsvári főgymnáziumhoz Kunecz Eleket, a brassói állami főreáliskolához és kath. főgymnáziumhoz pedig Márki Sándor drt nevezte ki miniszteri biztossá.

— **Arad izgalomban.** Lázás izgatottság fogta el tegnap a déli órákban Aradváros közönségét. Azt a hirt korpoltálták, hogy Sándor t, a szerbek ifju, de annál nagyobb akaraterőt tanúsító királyát ellenségei a konakban meggyilkolták. Hitelt adott mindenki a hirnek, mert pár nap óta megszoktuk már, hogy

Röpültek az évek, nyelték el a kis és nagy események egymást. Tetétlenny Tivadar azóta népes tűzhelyet alkotott, az árkosi gazdaságot gyermekzaj verte föl, Berta kisasszony lelkében akkor villant föl fiatalkori ábrándjának délibábja, mikor áprilisi szellő hozta el a gyászharang szavát, mikor Tetétlennét temették, a kinek halálával nyolcz gyámoltalan gyermek lett anyátlan árva . . . Berta szívében fölzsongtak az ifjuság álmái, nem érzett mást, csak azt a nehéz sorsot, ami ezeket az árvákat érte s egy verőfényes áprilisi napon kiment a pusztára. Nyolcz gyerek szaladt elébe, a kiken meglátszott az árvaság. Ugy kellett kifésülni, megmosdatni, felöltöztetni s mikor Tivadar elképedve megérkezett, a jó Berta kisasszony akkor is a gyerekekkel szorgoskodott.

Üdvözölték egymást elfogódva, szégyenlősen. Berta kezdte a beszédet.

— Tudja mit Tivadar. A gyerekeknek anya kell. Itt maradok.

Tetétlenny megragadta kezét.

— Képes volna erre az áldozatra?

— Igen — mondotta Berta kisasszony — mert érzem, hogy, önhöz is huz a szívem! — az áprilisi napsugár pedig ráragyogott kipirult arcára.

Nos, bebizonyítottam-e, hogy tavaszi napsugáron felujul, felszeker elhamvad tüzre régi szerelemnek?

Verner László.

a kis Szerbiában egymást érik a váratlan, szenzációs fordulatok és senki nem tartotta lehetetlennek, hogy a politikai zürzavarban csakugyan megtörténhetett az alattomos királygyilkosság is. Kisebbség nagyobb csoportok verődtek össze az utcán s mindenki tudott valami újabb részletet, hogyan történt a gyilkosság, miként szurták le tórrrel és miként lőték agyon a fiatal Obrenovicot. Rendes budapesti tudósítónktól d. e. 10 óra és 30 perczkor mi is kaptunk táviratot, melyben tudatja, hogy a királygyilkosságot fővárosszerte híresztelik a Belgrád, illetve Szabadka felől érkező utasok. A képviselőházban óriási az izgalom és a képviselők ostrom alá fogták Wekerle miniszterelnököt, mi igaz a híresztelésből és kapott-e ő arra vonatkozólag autentikus értesülést? A táviratból nem csináltunk külön kiadást, mert rendesen jól értesült budapesti tudósítónk sürgönyéből azt vettük ki, hogy a fővárosban sem hisznek a kőszá és nem illetékes helyről érkező hír valódiságában. Déli 1 órakor azután megjött a czáfolat, mely jelezte, hogy a szerb király meggyilkoltatásáról terjesztett hírek minden alap nélkül ölnék, s a budapesti lapok, melyek külön kiadást bocsátottak ki, egymásután adják ki a czáfolatokat tartalmazó újabb kiadást. Tekintve az Aradon uralgó izgalmat, siettünk a czáfolatot külön kiadásban azonnal a nagyközönség tudomására hozni. Az „Aradi Közlöny” külön kiadása a kora délutáni órákban jelent meg s láthatólag lecsendesítette a felkorbácsolt izgalmat, annál is inkább, mert sokan már tudni vélték és nagy komolysággal városszerte beszéltek, hogy a 7-ik hadtestet, melyhez Arad háziezrede, a csász. kir. 33-ik gyalogezred is tartozik, mozgó sítánifogják s már a legközelebbi napokban levisszik a magyarszerb határra, hogy ott szemmel tartsa a békétlen elemeket és megkezdjen egy „világra szóló nagy háborút”, melyben az osztrák, magyar, német, szerb, orosz, francia, porosz és olasz hadsereg venne részt. . . .

— **Rendkívüli közgyűlés a városnál.** Aradváros köztörvényhatósági bizottsága f. hó 22-én délután 4 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melyre vonatkozólag a következő értesítést vettük:

Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottságának közgyűlését az 1893. évi ápril hó 22-én délután 4 órakor tartandó rendkívüli ülésre ezennel meghívom.

Tárgy: a nagyméltóságú magyar királyi miniszterium leirata, a törvénykezési és fogház épülettelke tárgyában.

Arad, 1893. ápril hó 18-án.

Fábián László,
főispán.

— **Az aradi igazságügyi palota ügyében** tegnap jött le a miniszter válasza a városhoz. A válaszban a miniszter kijelenti, hogy a felajánlott liceum melletti telket nem fogadja el.

— **A királyné Korfuban.** A királyasszony korfui tartózkodása nem valami kellemes, legalább azt írják e hónap 12-ikéről, hogy ott most igazi téli idő van; hideg szél fúj s mióta a királyasszony Korfuba érkezett még szakadatlanul esett az eső. A királyasszony ki sem mozdul kastélyából s csak a kertben tesz egy-egy rövidebb sétát, mert a kellemetlen időjárás csakhamar újra visszaüzi a kastély termeibe. A királyasszony e hónap vége felé ismét elhagyja Korfut; 23-ikán érkezik ide a Greif-yacht, mely a királyasszonyt Triesztbe viszi.

— **Aradváros vízvezetéke.** Aradváros vízvezetéki bizottsága tegnap délután P a r e c z István elnökle alatt ülést tartott, a melyen P e k á r Károly, S c h u s z t e r Illés dr, V i r á g h Lajos, S c h u s z t e r Henrik dr és N e s n e r a Aladár voltak jelen. Az angolok a nagybizottság módosításainak lényegesebb részét elfogadták, a többire nézve pedig elfogadható közvetítő expedienst ajánlottak. A bizottság ennél fogva az angolok ajánlatát pártolólag terjeszti a legközelebbi üléselő nagybizottság elé.

— **Kohl Medárd** hercegprímási titkár állapota, mint értesülünk, állandóan javul s általában megnyugtató. A beteghez mindazáltal orvosain s a primási palota főbb emberein kívül még senkit sem bocsátanak.

— **Miniszteri kiküldöttek Ménésen.** F e h é r Miklós földmívelésügyi miniszteri államtitkár és D o b o k a y Lajos osztálytanácsos tegnap Ménésre érkeztek a vinczellérképezde megvizsgálása és a baraczkai amerikai minta szőlőtelep megtekintése céljából. A szemlén F á b i á n László főispán és S a l a c z Gyula polgármester is részt vettek, a kikkel a miniszteri kiküldöttek tegnap este Aradra érkeztek.

— **Uj koronások.** Az aradi ipar és népbank váltóüzletében e hó 30-án 10 és 20 filléres, továbbá 1 koronások lesznek kaphatók.

— **Román zsinat.** Az aradmegyei gör. kel. román egyház zsinatja a tegnapi nap folyamán folytatódott. Tegnap tisztán egyházi dolgokról tárgyaltak, melyek az aradi és nagyváradi egyházat érdeklik. A bizottság betervezett jelentését a zsinat hozzászólás nélkül általánosan is részleteiben tudomásul vette, illetve elfogadta. A délután folyamán zsinati ülés nem volt, mintán a bizottságok dolgoztak jelentéseiken, melyeket sorrendben terjesztenek a zsinat elé. Így újlagos ülés csak ma délelőtt 10 órakor lesz; a zsinat azonban a nagy tárgyhalmaz folytán valószínűleg a hét végeig fog eltartani. A tegnapi ülésen a statisztikai dolgokon kívül felszínre került ama kérdés is, hogy a románok nagy mennyiségben vándorolnak ki. A kivándorlás irányát és a kivándorlottak számát határozottan megállapítani nem lehet, de a zsinat gondoskodott arról, hogy a jövőben azokat figyelemmel kísérjék, s az áramlatot lehetőleg ellensúlyozzák. Erdekes a zsinatnak a kormány egyházpolitikai javaslata ellen kidolgozott előterjesztése, s annak indokolása. Az előterjesztés lényegében tisztán egyházi okokból ellenzi a reformot, a kötelező polgári házasságot, s az ezzel szervesen összefüggő polgári anyakönyvvezetést. A zsidó vallás reczpcziójára vonatkozólag a zsinat még nem határozott, miután még nincsen tisztában azzal, mily alapon akarja azt a kormány létesíteni. De azon esetben, ha olyképen létesíti, hogy a zsidó vallás elismert vallásként szerepel ugyan, de arra keresztény hitről áttérni nem lehet, pártolólag foglal állást mellette. Az ellenző nyilatkozatindokait P l o p u György dr aradi ügyvéd fordítja magyar nyelvre, s azt pár nap múlva nyilvánosságra hozza. Ez előterjesztés a miniszteriumnak is megküldetik úgy román, mint hitteles magyar fordításu szöveggel, annyival is inkább, miután az a politika teljes mellőzésével, tisztán egyházi okokból ellenzi a bent említett reformokat.

— **Szabizottsági szemle.** Aradváros közlekedési bizottsága P a r e c z István gazdasági tanácsos elnökle alatt ma tart szemlét a baraczkai kőbányákban, hogy az ott termelt kő minőségét megállapítva, határozzon a város közbiztonságát fenntartó fedezésre s lapunkban már ismertetett eredménnyel.

— Nagy tüzeset Aradmegyében. Szapáry-ligeten — írja levelezőnk — e hó 17-én délelőtti fél tizenkét órakor véletlen szerencsétlenségből tűz ütött ki, s mire a veszedelmet lokalizálni sikerült, huszonkét ház és azok melléképületei leégtek. A kár 9000 frtra számítatik, s ebből mintegy 4000 frt biztosítva volt. Eközben tudvalevőleg 1886. évben a Zaránd mellett fekvő ugynevezett harkályi pusztán keletkezett s bár mint új telepítvény, a földbirtok örökváltsága fejében jelentékeny teherviseléssel küzd, jóléte fokozatosan gyarapodott. A lakott házak száma most már 244-re s lakosainak létszáma 1754-re emelkedett.

— Arad épül. Aradváros építészeti bizottsága újabb a következő építkezéseket engedélyezte. Szabó László Ilona Kiss Ernő-utca 11. szám földszintes utczi lakház. Vasvári János Lövész-utca 3. szám, emeletes utczi és két földszintes udvari lakház. Rügner Róza Eötvös-utca 7. szám földszintes udvari lakház. Káplár György Flórián-utca 13. szám földszintes utczi lakház. Ifj. Riedl Ödön Kápolna-utca 10. sz. földszintes udvari lakház. Andrássy Ferencz Sarló-utca 14. szám földszintes utczi lakház. Botta János Demeter-utca 114. szám földszintes utczi lakház.

— Előléptetett postatisztek. Az aradi kir. posta- és távirdahivatalban az általunk már tegnap közlött előléptetéseken kívül még a következők történtek: Mávecz László, Szabó László és Kozma Samu, mindhárom kir. posta- és távirda főtisztekké léptek elő.

— Tűz. Az este 9 óra után a városházából tüzet jelzett a toronyór. A tűz a Radnai-utvén ütött ki. Az első jelek után a tűzoltóság nyomban felkészült és kivonult a vész színhelyére, hol a tüzet hamarosan lokalizálta s véget vetettek a további veszedelemnek.

— Grofsorán mozog. Grofsorán Traján, az ismert dákóromán dászkal újolag megfelelebezte román nyelven a magyarvilágosi megyebizottsági tagválasztást. Az igazoló választmány ugyanis, mint már jeleztük, Török Arpad és Argyelán Gábor megválasztását igazolván, Grofsorán első felebbezését elutasította. A derék román most a bíráló választmányhoz felebbezte meg az igazoló választmány határozatát.

— Népesedés. Aradváros területén az elmúlt héten született 11 fi és 16 nő, összesen 27; meghalt 13 fi és 16 nő, összesen 29. A születések évi aránya tehát 31.0, a halálozásoké pedig 33.1 pro mille volt.

— Öngyilkos pénzügyőr. Pankotán — mint levelezőnk írja — Draskovits Ottó pénzügyőri vigyázó a laktanyában szolgálati fegyverével föbe lötte magát. A halál rögtön bekövetkezett. Hátrahagyott levélben kijelenti, hogy öngyilkosságának szerencsétlen szerelme az oka.

— Hiéna a temetőben. Ilyet véltek felfedezni Makón, mint a „Maros“-ból olvassuk, a g. k. temetőben. Sok a frissen zikapart tyukkaparás a sírok közt, mondta valaki és a népfantáziája mindjárt — hiénát emlegetett, holott éhes kutyák kaparásztak a temetőben egerek után.

— Ezredesből közlegény. Mély sajnálkozást és nem kisebb megdöbbenést kelt Szegeden egy szinte tragikusnak mondható eset. Károlyi Gyula huszárezredes, a szegedi loavató bizottság volt katonai elnöke, súlyos vétséggel vádolva és immár elítélve — sánczfogságot kapott, még pedig hathónapra. Egy talantumos, kiváló katona szép kariférje végződik itt a fogság küszöbén, a melyet egy ezredes ledegredálva, mint közkatona lép át, hogy fél-éven át kegyetlenül bűnhődjék. A súlyos ítélet tárgyát — mint katonai körökben beszél — csak ez az egy eset képezte volna: Károlyi Gyula huszárezredes, mint a szegedi loavató bizottság elnöke, lovakat nézett

a huszárok számára egyik közeli gróf Károlyi uradalomban. A 21 eladó paripa közül 20-at megfelelőnek talált, a 21-iket nem akceptálta. A 20 paripára folyt az alkudozás, a mikor az ezredes egy nyugalmazott bajtársa rávette, hogy a 20 paripára kérje el ráadásul azt az alkalmatlan 21-ik lovat, aztán — ha neki nem kell — adja ajándékba ő neki, t. i. a bajtársnak. Ez az ajándék-paripa csinálta aztán a nagy bajt. A huszárezredes elfogadta és a nyugalmazott bajtárs — bele is rántotta hamarosan a bajba. Ugyanis a múlt év őszén az ajándék-ló egyszerre feltűnt a katonai kincstár részére asszentált lovak között, s a nyugalmazott bajtárs jó pénzt kapott érte. De csakhamar észrevették, hogy a ló beteg. Le is bunkózták a végzetes szerepet játszó lovat, de az eladó nyugalmazott bajtárs kérdőre vonták: hounét szerezte? Ez kiadta a huszárezredes és erre következett a kompromittáló eredményű vizsgálat. A vizsgálatot, mint megbízható forrásból értesülünk, maga Lobkovicz herceg forcírozta a legnagyobb szigorúsággal. Most, mint halljuk, a király előtt van a szomorú eset kegyelmezés végett.

— Véres családi dráma történt tegnap Párisban. Egy Lukás nevű tanító féltékenységből fiatal feleségét megölte és azután öngyilkosságot követett el. Lukás élesre fent késsel rohant a szerencsétlen asszonyra és keresztülmetszette a torkát. A nőben még volt annyi erő, hogy a lakásuk második emeleti balkonra vonszolja magát. A félőrült férfi ide is utána rohant és ledobta a magasból. Azután maga is leugrott. A férfi holtan terült el a kövezeten. Az asszonyt még élve szállították be a kórházba. A dráma áldozatai még csak három hónapos házasság voltak. Mint később kitudt, a férfinak nem is volt oka a féltékenységre. Az eset Párisban óriási feltűnést okozott. A ház előtt, a melyben a véres dráma történt, nagy embertömeg foglalt állást.

— Az utolsó porció. Még egyszer és utoljára jól elpáholta a feleségét Steinmetz J. torzsai lakos, mielőtt a leghosszabb utra indult, amit halandó ember meg szokott tenni. Az öreg Steinmetz meg akart fizetni a házárto asszonynak azért a sok bosszúságért, amit neki okozott s elhatározta, hogy itt hagyja magában, hadd kinlódjék az étellel ő nélküle. Meg is tette, amint magában elvégezte s felakasztotta magát. De előbb, amint fennebb mondtuk, kiadta a feleségének az utolsó porciót. Az asszony azért mégis elsiratta

— Újabb földrengés Zante szigetén. Alig néhány hónapja, hogy Zante szigetének nagy részét egy óriási földrengés elpusztította. A sziget helységeinek, valamint Zante fővárosnak lakosai hajléktalanokká lettek; több hétig a szabad ég alatt laktak, kitéve a hideg tél zordonságának és az éhségnek. A meglátogatott sziget lakói még most is azon fáradoztak, hogy a földrengés okozta károkat valahogyan helyrehozzák és máris új katasztrófa híre érkezik Zenta szigetéről. Tegnap újabb borzasztó földrengés volt. Zante városában egyetlen ház sem maradt épen. Körülbeül nyolcvan ember megsebesült. A rémület és nyomor, a mely a szigeten uralkodik, leírhatatlan.

— Öngyilkosságok. Sopronban Jakobi Frigyes magánzó csütörtökön délután egy óra felé revolverrel agyonlőtte magát. Az öngyilkosság okául zavart pénzügyi helyzetét említi. Szabadkán Osztrogenác György odaváló lakos e hó 10-ikén felakasztva találták a házbéliek a szobájában. A kik ezt a zárkózott, mogorva embert ismerték, azt állítják, hogy az életuntság vitte rá a végzetes tette. Ugyancsak életuntságból ölte meg magát Szegszárdon Magyar Ignác hatvan éves korcsmáros, a ki néhány nap előtt a lakásán akasztotta fel magát. Mire a kötélről levágták, már halva volt.

— Bányagégés. A Walesben levő Ponsybridd-bánya égése több embernek okozta a vesztét, mint eleintén hitték. A halottak száma hetvenre rög, kiknek hozzá-

tartozói gyámolítására a londoni Lordmayor elnöklété alatt bizottság alakult, hogy könyöradományokat gyűjtsön.

— A kecskeméti Otello. Farkas Juliska, a kecskeméti szép lányok egyike látogatóban volt Szappanos István tanyáján, hol imádójával, Sováb Ferencz fiatal legénnyel találkozott. Este felé haza is elkisérte, de akkor már jött Juliska anyja a leánya után Varga Mihály juhászlegény kíséretében. Az uton, mikor találkoztak, a sötétben egyszerre nem ismerték fel egymást. Varga Mihály tehát átkiáltott: „Te vagy Julis?” Amint Sováb megpillantotta a juhászlegényt, kire már régebben gyanakodott, hogy Julist szintén szereti, féltékenységi dühében előrántotta a revolverét és Varga Mihályra sütötte. Varga súlyosan megsebesült.

— Egy veszett eb garázdálkodása. A pozsonymegyei Nádas községben iszonyu szerencsétlenséget okozott egy odátévedt veszett eb, amely nem kevesebb mint tizenhét ember t márt meg. A szerencsétleneket Budapestre a Pasteur-intézetbe fogják szállítani. A veszett kutya tizenkét más kutyát és egy sertést is megmárt. Ezeket azonnal leölték, a veszett ebet pedig nagy későn a zsandárok lötték agyon. Az állatot felboncolták s Tikár József és Strasser Viktor dr. kétségtelenül megállapították a veszettséget. A sebesültek gyógyítását a vármegye a saját költségen eszközölteti.

— A halál torkában. Zala-Mihályfán még a múlt hó utolsó napján leégett a Bessenyei örökösök birtokán három gazdasági épület s négy kazal szalma. A vizsgálat kiderítette, hogy a tűz a gazdaságban alkalmazott gulyás hatéves fiától keletkezett. A magára hagyott gyermek a gulyaistállóban gyufával játszott s úgy lobbant lángra az épületben levő szalma. A fiu megriadva menekült apja lakásába s ott a kamara legsötétebb zugában elbujt. Pár pillanat múlva az az épület is lángokban állt s a gyermek, a hol ő volt, kiről hozzátartozói nem tudták, hogy a kamarában van, ott vívódott az égő ház recsegő tetőzete és hulló zsarátnokai alatt a vadló lelkiismerettel. Már a kamara padlása is kezdett égni, midőn sikerült a tüzet elfojtani. A gulyás, a parázs eltakarítása után, benyitott a kamarába megnézni, hogy nem fulladtak-e meg az oda zárt kotlós tyukok s csak mikor megrémült gyermeke élesen felsikoltott, tudta meg, hogy a szerencsétlen fiu a kuczkóban rettegte át a tűzveszély rémes perceit.

— Szerencsétlenség egy cirikusban. Bécsben egy cirikuselőadás alatt Helfy Alajos nevű erőművész tegnap este a levegőben egy óriási ugrást akart tenni a trapezról. De nem jól számította ki a távolságot az egyik trapeztól a másikig, minek következtében tíz méternyi magasságból leesett a manégebe. A szerencsétlen ember agyvelőrázkódást szenvedett és a lábát törte. A közönséget kimondhatlanul megrémítette a szerencsétlenség, néhány nő el is ájult. A halálos sérüléseket szenvedett embert a mentők vitték el a szerencsétlenség színhelyéről.

— Pályázatok. Az egri kir. pénzügyigazgatóságnál fogalmazógyakornoki állás 2 h. a. — Postamesteri állás Gyékényesen, Somogyvármegyében 3 h. a. — A nagy-szt-miklósi m. kir. adóhivatalnál adótisztai állás 2 h. a. — A felső-éori kir. adóhivatalnál VI. oszt. adótisztai állás 2 h. a. — A temesvári m. kir. pénzügyigazgatóságnál fogalmazógyakornoki állás 2 h. a.

— Apró hírek. Garam-Kelcsényben Drapcsák József molnáregény az istállóban aludt. Ejjel tűz ütött ki az istállóban s a szerencsétlen ember a lángok közt lelta halálát. — Nyitrai Spindel Mária cselédleány foszforoldattal megmérgezte magát. Tettének az okát nem tudják. — Szegeden a reggeli vonat egy Szántó Roza nevezetű asszonyt elgázolt.

H y m e n.

Pekánovits Dániel vizsabayozási társulati főmérnök szombaton vezeti oltárhoz a minoriták aradi templomában Mahler Ferencz aradmegyei földbirtokos bájos és

szép műveltségű leányát, Gizella kisasszonyt.

Peri Béla szegszárdi bortügnök jegyet váltott Aradon Grünwald Mariska kisasszonnyal.

Karpi Béla tegnap délelőtt fél 12 órakor esküdt örök hűséget az aradi izr. templomban üzv. Schwartz Lipótné szép és kedves leányának, Mariska kisasszonnyal. Az eskövön nagy és diszes nászközönség jelent meg.

Schwartz Mór nagy-paczali földbérlő eljegyezte Táfler Regina kisasszonyt Medgyes-Bodzáson.

Gyászrovat.

Grünwald Lajos, az öngyilkos honvédhadnagy tragoediáját általános részvétellel fogadja az egész város. Mindenki őszintén sajnálja a jobb sorsra érdemes, fiatal tisztet, ki átlőtt homlokkal ravatalon fekszik s ki, még most sem tudni miért, fegyverrel vetett véget ifjú életének. Szülői, testvérei megtörten zokognak a bolttest mellett. A temetés ma délután 3 órakor megy végbe katonai diszszal a színházépületből. A koporsóra már eddig is számos koszoru érkezett az elhunyt bajtársaitól, volt iskolatársaitól, barátaitól stb. A lesújtó esetet a mélyen megsomorodott család a következő gyászjelentésben tudatja:

Grünwald Ferencz saját, ugy neje, szül. Heincz Mária, gyermekei Ferencz, Vilma Flóra és Margit, menyé szül. Jatzkó Mariska, valamint nagyszámu rokonai és barátai nevében is megtört szívvel tudatja felejthetetlen jó fiuknak, illetőleg testvér, sógor, rokon és barát Grünwald Lajos Samu, m. kir. 8. sz. honvéd gyalogezredbeli hadnagynak, folyó évi április hó 17-én esti 7 órakor, életének 23-ik évében rövid szenvedés után történt jobblétre szenderültét. A boldogult hült tetemei április 19-én, d. u. 3 órakor fognak a városi bér- és színházépület Andrássy-téri részéből a helybeli róm. kath. temetőben lévő családi sírkertben örök nyugalomra tételni. Az engesztelő gyászmise áldozat április 20-án, d. e. 9 órakor fog a t. Minorita-atyák templomában a Mindenhatóknak bemutatni. Arad, 1893. ápril 18. Aldás és béke lengjen a korán elhunyt hamvai felett!

Id. Bissingen Nándor gróf, főrendiházi tag jámi kastélyában influenzában meghalt. Temetése e hó 19-én lesz Jámon, ahonnan az oraviczai családi sírboltba helyezik el.

Bissingen (Nippenburg) Nándor gróf 1820. augusztus 4-én Schrambergben született; a család egyik őse. Ferdinand, 1819-ben kapta királyi adományul Jom és Mercsina községeket és 1827-ben I. Ferencz alatt honosított. Ifjú éveiben a hadseregben szolgált, majd kviétálva, átvette temesmegyei és krassó-szörényi nagybirtokait, melyeket mintaszerű gazdálkodás által rendbe hozott. Neje család Mersviglia Crevelli. Feje a Bissingen grófi család magyar ágának s ujabban fia, ifjabb Bissingen Nándor javára, buttyini birtokából elsőszülöttségi hitbizományt alapított. Idősb fia: Ernő országos képviselő volt és azelőtt a krassó-szörényi megyei szabadelvű párt elnöke.

Egyletek, Társulatok.

— Az izr. nőegylet hétfőn, április 17-én tartotta meg rendes évi közgyűlését Hirschmann Rozália egyleti elnök vezetése alatt. Rosenber Lipót az egyleti állandó választmány tagja által előterjesztett és felolvasott évi jelentése, melyszerint a lefolyt évben 2939 frt 77 kr fordított az egylet jótékony céljaira, és a számvizsgáló-bizottság jelentése az általa megvizsgálta minden részében helyesnek talált zárszámadásokról, jóváhagyólag tudomásul vétetik. Az évi jelentés kegyelettel emlékezik meg mult ősszel elhalt Leopold Rezsóné szül. Brüll Emma, a választmány számos éven át volt szeretett tagjáról, ki feláldozó és sikerdus tevékenysége által a nőegylet felvirágzása körül el nem mulandó érdemeket szerzett magának. Dr. Schöpke és Edéné indítványára folytán Hirschmann Rozália elnök és Steinhart Babetta pénztárnok és alaptöke-gondnoknak az egylet vagyonának lelkiismeretes kezeléseért köszönet és elismerés szavaztatik. Rosenber

Lipót bemutatja egy a zárszámadások alapján összeállított, a nőegyletnek az utolsó két évtized alatt, azaz 1873 évi január elsőtől 1892. évi december 31-ig [kifejtett működéséről szóló kimutatást, mely szerint e 2 év tizedben 5200 frt fordított jótékony célokra. E kimutatás a közgyűlés részéről megelégedések és a bemutató iránti elismeréssel tudomásul vétetik.

Miután a mai nappal az elnökség és a választmány évi mandatumja lejárt, elnök az új választás megejtésére felhívja a közgyűlést. Dr. Schöpke és Edéné indítványára folytán Hirschmann Rozália elnök, Steinhart Rozália elnök és Deutsch Babetta pénztárnok és alaptöke-gondnok a jótékonyág klamációjával érdemeik elismerésül aklamációjával ismét 3 évre választatnak meg. A választmányi tagok választásának vezetésére Schöpke és Edéné, Lustig Arminné, Schulhof Károlyné és Dr. Adler Lipótné egyleti tagokból álló szavazatszedő bizottság neveztetett ki. Ennek jelentése szerint a választásnak következő eredménye volt: ismét lettek megválasztva: Dr. Adler Lipótné, Assael Adolfné, Bing Bernátné, Eisler Hanna, Eles Arminné, dr. Groszmann Jakabné, Hercz Netti, Herzel Bernátné, Horvitz Fülöpné, dr. Hudetz Ferenczné, Klein Somané, Lustig Adolfné, Lusztig Arminné, dr. Lamberger Lajosné, Mandl Mórné, Neumann Danielné, Pollák Károlyné, Preisach Vilmosné, dr. Rosenberg Sándorné, Rosenberg Lipótné, dr. Schöpke Edéné, Schulhof Károlyné, dr. Schuster Henrikné, Weidenfeld Lajosné, dr. Winter Adolfné. Új választmányi tagok lettek megválasztva: Böhm Adolfné, ifj. Klein Mórné, Mayer Miksáné, Pásztor Ignáczné, Junger Gyuláné és Tenner Lajosné. Végre még egy jegyzőkönyv hitelesítése és egy számvizsgáló-bizottság kinevezésével a közgyűlés berekesztetett.

— A Kölcsey-dalkör működő tagjai tisztelettel felkéretnek, hogy — a mennyiben a dalkör a pécskai tűzkárosultak felépítése céljából M.-Pécskán f. hó 29-én tartandó hangversenyen közreműködik — a kiválasztott dalok átismétlésére f. hó 19-én (szerdán) a szokott helyen esteli 8 órára pontosan megjelenni sziveskedjenek. Az elnökség.

— A kurticsi önkényes tűzoltókar — írja levelezőnk — e hó 16-án tartotta tisztújító közgyűlését, melyben megválasztották Botta Döme főparancsnoknak, Lovinger Ferencz, Bruckner Ödön osztályparancsnokoknak, Moravék Elemér titkárnak, Kripp Vilmos, Fiby György, Ottinger Antal szakparancsnokoknak. Ez alkalomkor 60 új tag vétetett fel, kik leginkább a nép rétegéből és az iparos osztályból kerültek ki. A tagok ezen szép számu gyarapodása a községijegyzőnek tulajdonítható, ki megígérte, hogy az összes működő tagok ruházatát a község által az e célra előirányozott összegből fogja fedezni.

Törvénytörvények.

— Drága pálinka. Pécskán történt, hogy Czintyán Józsa és Simandán Petru, Rosinger Sámuel kereskedő nyitott udvaráról egy hordó pálinkát elloptak s a hordót osztra verőn, kiszívták belőle a nedűt. A csendőrség rajtuk ütött s az ügy az aradi törvénytörvények elé került, mely tegnap tartotta meg a végtárgyalást s elítélte Czintyán Józsa, a ki már lopásért többször volt büntetve, két évi fegyházra, Simandán Petrut pedig egy havi fegyházra.

— Rothschild a Rendőri Közlönyben. A törvény büntető ostora elől bujdosók, az elszökött, a javíthatatlanok lapjában, a hivatalos Rendőri Közlönyben olyan névvel találkozunk, akire sóhajta szokott gondolni a pénzsóvár szegény ember. Egy Rothschild került a hivatalos lapba. Névrokona a milliomos bárónak. Rothschild Áron a körözött, rablásért és egyéb bűnökért keresi országszerte a nagybányai járásbíró. Könnyű lesz megtalálni a Rendőri Közlöny Rothschildját, mert gyenge, alacsony vörös emberke, jobb füle felett nagy sebforradás.

Táviratok.

A képviselőház ülése.

Budapest, április 18. (Saját tudósítók távirata.) A képviselőházi ülés további folyamáról tudósítók a következőket sürögnyözi:

Ülés végén Reiter János a Rába szabályozása és Hoitsy Pál a petróleum-torrások érdekében beszélt.

A ház a budget végén zajosan megéljenzte Wekerlét, ki végül az appropriációt nyújtotta be.

A mai zárt ülés.

Budapest, ápril 18. (Saj. tud. távirata.) A ház, mint a mai ülésről szóló tudósításunk is jelzi, ma zárt ülést tartott. Ennek a zárt ülésnek a tárgya az volt, hogy a képviselők segítsenek az utóbbi napok tűzkárosultjain. A képviselők abban állapodtak meg, hogy a tűzkárosultaknak, de nem kizárólag a veszprémieknek, személyenként 12 frtot ajánlanak föl.

Ezenkívül még azzal is foglalkoztak a képviselők, hogy miután már nincs napidíjuk, azoknak a fizetéséből, akik a legutóbbi katalógus-olvasásnál távol voltak, tehát a házsabályok értelmében napidíjaik a távollét idejére levonandók, mit vonjanak le? Wekerle és Ugron Gábor felszólalása után a képviselők abban állapodtak meg, hogy ezuttal egymás fizetéséből semmit sem vonnak le, tekintettel arra, hogy husvét után való első ülésen történt meg a tömeges abszenciálás.

Az okori tanszék.

Budapest, április 18. (Saját tud. táv.) Tudvalevő, hogy a budapesti egyetem okori tanszéke miatt iszonyu marakodást visznek véghez. A lehető legkomolyabb jelöltnek, Schwarcz Gyulának ellensége egy társaság, mely mindent elkövet, hogy Schwarczot megbuktassa. Törekvés-tudta is érvényesíteni az egyetemi fakultási ülésen, azonban maga az egyetem tanácsa, tehát a főbb forum tegnapelőtti ülésén Schwarcz Gyulát jelölte első sorban és csak második helyen Frölich Róbertet. Ezzel körülbelől eldőlt a tudós férfiak között hónapok óta dúló vitás problema és Schwarcz Gyula kinevezése már kétségtelen.

A szerb király holt hire.

Budapest, április 18. (Saját tud. táv.) Sándor szerb király meggyilkoltatásának hirt hozta izgalomba ma délelőtt a fővárost. A Belgrádból ma reggel 6 órakor megérkezett gyorsvonat utasai és alkalmazottai egész pozitíve hirdették, hogy Zimonyban a leghatározottabban tartotta magát a horribilis királygyilkolási hír. Ez természetesen izgalomba ejtette Budapestet, amelynek legkülönbözőbb köreiből rohamosan terjedt el a hír. Tudakozódtak mindenfelé, de megerősítés nem jött sehonnan. Interpellálták a minisztereket egyenként és összesen, a miniszterek azonban a lehető legtájékoztalanabban álltak a hírekkel szemben. Hieronymi belügyminiszter azonnal intézkedett, hogy megbízható információhoz jusson, de ezek dacára sem tudott a ház megerősítéshez jutni. Ezután nyilvánvaló volt, hogy kacsával van dolgunk. A börze kezdetben kapkodott, a pánik azonban ott is elmaradt.

Szabadka, április 18. (Saj. tud. távirata.) A belgrádi királygyilkosság híre városunkban támadt, valaki Zimonyból hozta a ma reggeli vonaton. A hír villámgyorsan elterjedt.

Budapest, április 18. (Saját tud. táv.) A belgrádi hírek Szabadkáról jöttek s az összes esti lapok foglalkoznak vele. A

tőzsdén erős esést idézett elő. A közönség a czáfolat daczára még mindig hiszi s folyton zaklatják a szerkesztősegeket. Belgrádból jelentik, hogy a hir alapja lehetett a megbuktatott liberálisok folytonos összeesküvés fajtájú titkos tanácskozása, mely azonban csupán a néphez intézendő proklamációt állapítja meg.

A proklamáció nem a királyt, hanem csupán a radikálisokat fenyegeti elég nyíltan boszuval.

Belgrád, április 18. (Saját tud. táv.)
Amerénylet hire alaptalan. A király folyton több konzenzi nyilatkozatot kap az ország minden részéről. Risztics volt regens levélben panaszkodott Dokicsnál fogságáért. A király elolvassa levelét, mosolyogva mondá: «Risztics ugylátszik gyorsan elfelejtette a goracsicsi vérfürdőt, ahol 42 szerbemet mint kutyákat lelövetett. Én nem feledem el egy hamar! Riszticsnek bűnhődni kell!»

Az esztergomi káptalan és a milleunium.

Esztergom, április 18. (Saj. tud. táv.)
Az esztergomi káptalan a millenniumra 2000 koronát a Szt.-István életét megirandó pályaműre, 1000 koronát a Budapesten felállítandó István-szoborra megszavazott.

Szépfa lu lángokban.

Temesvár, ápril. 18. (Saj. tud. táv.)
Temesvárról veszszük a táviratot, hogy a szomszédban fekvő Szépfa lu község lángokban áll. Ejjélig mintegy ötven ház égett le.

A katonai javaslat.

Berlin, április 18. (Saj. tud. távirata.)
A katonai javaslatot pénteken fogja a bizottság tárgyalni.

Nyomdászok sztrájkja.

Brüsszel, április 18. (Saját tud. távirata.)
1500 szedő beszüntette a munkát. Több lap megszünt. A munkaszünet mindinkább megdöbbentő arányokat kezd ölteni.

A szerb államcsiny.

London, április 18. (Saját tud. táv.)
A «Daily Telegraph» a szerb eseményekre vonatkozólag azt írja, hogy Risztics volt regens még nyilatkozni fog s hogy az államcsinyt illetőleg igen érdekes adatokat fog közölni.

Az általános munkaszünet.

London, április 18. (Saját tud. táv.)
Mára és holnapra nagy mecingeket hirdettek az általános munkaszünet fölött tanácskozandó. Beutly és Burns vezetők egyetlenkednek, Beutly ugyanis ellenzi a munkaszünetet, mivel a munkások nem rendelkeznek elegendő pénzeszegg fölött.

Elsülyedt gőzös.

Altona, április 18. (Saj. tud. távirata.)
A közzé nem megrakott «Felicia» nevű gőzös tegnap este Bartisland és Kiel közti útjában Fornaes mellett elsülyedt. A legénység bárkákon megmenekült.

Közgazdaság.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Saját tudósítónktól. —

Uj-Arad, április 18.

(S—ss.) A vevők és eladók tartózkodók voltak. Az eladók a múlt heti árakat remélték, de vevők hiányában kényszerítve voltak a gabonát a felejárlt árakért eladni. A behozatal meglehetősen volt. Elkelt:

B u z a 1800 métermázsa 7 frt 10 krig.
T e n g e r i 800 métermázsa 4 frttől 4 frt 10 krig.

R o z s 200 métermázsa 5 frt 20 krig.

— A vetések állása és a mezőgazdasági állapot április 1 től 15-ikéig a földművelésügyi miniszteriumhoz beérkezett jelentések szerint a következő volt: Rosz időjárás mellett a növényzet fejlődésében teljesen visszamaradt s az utóbb beállott 3—5 R^o hideg, közben erős havazással és viharral, kivétel nélkül ugy az őszi gabonára, mint a tavaszi, korábban kikelt veteményekre, továbbá a gyümölcsfákra, melyek már több helyütt virágzanak és szőlőkre rendkívül káros hatású. Niucs az országnak egyetlen vidéke, de még csak járása sem, ahol a növényzet kifogástalanul fejlődhetett volna, — és ha mindezekhez még hozzáveszszük azt is, hogy a gazdasági munka: szántás és vetés sok helyütt akadályozva van, részben a szárazság, részben az állandó hűvös, fagyos időjárás következtében, egyuttal konstatálnunk kell, hogy az idő nem volt ilyen abnormis és a gazdák rég nem aggódtak annyira, mint most. A vetések alig fejlődtek még, sőt ott is, ahol kifogástalanul buján kerültek ki a téli hótakaró alul, ritkulnak; több helyen a gabonát fel kellett szántani. Repcze, mint ezt már jeleztük, kevés maradt és az is ritkul. A korábban vetett és szórványosan kikelt tavaszi vetések néhol jók ugyan, de a fagy itt-ott leperzseltte. A legelők, rét és mesterséges faszalók még kopárok, a takarmányfü nem nő, pedig a száraz takarmány már sok helyütt elfogyott. Esőre nagy szükség van. Eső és meleg idő még sok mindent pótolhatna, a növényzetre áldásos lenne.

— Az aradi közúti vaspálya és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása. Szállított 1893. április 1-től 15-ig 18,260 személy, bevétel 1816 frt 40 kr. Szállított 1892. április 1-től 15-ig 17,104 személy, bevétel 1708 frt 35 kr. Szállított 1893. jan. 1-től április 15-ig 94,308 személy, bevétel 9569 frt 65 kr. Szállított 1892. jan. 1-től április 15-ig 95,911 személy, bevétel 9582 frt 65 kr. Szállított 1893. április 1-től 15-ig 3,102,990 kilogramm teher, bevétel 1250 frt 69 kr. Szállított 1892. április 1-től 15-ig 2,441,680 kilogramm teher, bevétel 963 frt 22 kr. Szállított 1893. jan. 1-től apr. 15-ig 20,240,810 kilogramm teher, bevétel 8842 frt 67 kr. Szállított 1892. jan. 1-től apr. 15-ig 19,491,791 kilogramm teher, bevétel 8192 frt 34 kr.

— Budapest kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1893. évi április. hó 17. Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgon felüli sulyban) 47—48 krig Öreg közép (páronkint 300—400 kilogramm sulyban) 46—47 krig. Fialat nehéz (pkint 320 klgon felüli sulyban) 51—51.5 krig. Fialat közép (pkint 251—320 klg. sulyban) 51—52. krig. Fialat könnyű (pkint 250 klg. terjedő sulyban) 49—50 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgon felüli sulyban) 46—47 krig. — Közép (pkint 220—280 klg. sulyban) 47—48 krig. — Könnyű (pkint 220 klg. terjedő sulyban) 47—48 krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 klgon felüli sulyban) 49—50 krig. — Közép (pkint 220—260 klg. sulyban) 49—50 krig. — Könnyű (pkint 220 klg. terjedő sulyban) 47—48 krig. Sertéslelészám: 1893. április hó 14-én volt készlet 144,145 darab. 1893. április 16-án felhajtott: 5181 db. 1893. április 16-án elszállított 984 db. 1893. április 17-én maradt készletben 148,342 db. — A hízott sertés üzletirányzata: lanyha.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1893. április 18.

Ezüst	—
Cs. és klr. arany	5.75
20 frankos arany (Napoleonkor)	9.76
Német birodalmi marka	60.05
London	122.80
20 márkás arany	12.02

Szeszüzet.

— Április 18. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 50.25, kicsinyben 50.50 hordó nélkül, per 100 liter % beéértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsdé.

— Az «Aradi Közlöny» távirati tudósításai. —

Budapest, április 18. d. u. 5 óra.

Gabona	F a j	Irányzat	100 kilogramm frt
B u z a	bánsági	lanyha	7.45—7.85
	tiszavidéki	"	7.60—8.15
	pestvidéki	"	7.55—8.10
	lehérmezei	"	7.55—8.10
	bácskai	"	7.60—8.15
észak-magyarországi	"	"	"
R o z s	—	lanyha	6.30—6.59
Á r p a	takarmány	csend.	5.—5.30
	égetni való	"	5.45—5.80
Z a b	—	szilárd	6.10—7.40
T e n g e r i	bánsági	csend.	—
	másnomi	"	4.50—4.60
K á p o z t a - r e p c z e	—	csend.	—
K ö l e s	—	szilárd	4.30—4.60
S z a l t a t t a t t a r a d i	tavasza	szilárd	7.93—7.95
	junius 1894	"	7.67—7.69
	ősze	"	7.65—7.67
T e n g e r i	május-junius 1894	szilárd	4.67—4.69
	szept-október 1893	"	4.78—4.79
Z a b	Budapest sz. tavasza	szilárd	—
	Budapest sz. ősze	"	5.70—5.72
K á p o z t a - r e p c z e	aug.-szeptember 1893	szilárd	13.40—13.50

Szerkesztői üzenetek.

— P. T. G. (Kalocsa.) Megkaptuk, köszönjük. Még nem olvastuk el, de azt hisszük, be fog válni.

Vizjelzés.

1893. évi április hó 18-án reggel 8 órakor észlelt hőmérsék. időjárás, vizállás.

Észlelési állomás	Hőmérsék. °C	Időjárás	Vizállás	
			cm	timétr.
Maros	Branyieska + 4°	derült	+ 84	
"	Arad + 3°	szeles	— 47	
"	Makó + 5°	derült	+ 55	
Tisza	Szeged + 4°	szeles	+ 320	
3-as Körös	Gyoma	—	—	—

▲ + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
▲ — jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
Arad, 1893. április 18.

A m. kr. folyamérnöki hivatal.

Idegenek névsora Aradon.

— Április 18. —

Fehér Kereszt szálloda: Dr. Marcu Livius ügyvéd, Lugos. Dr. Dobriu György ügyvéd, Lugos. Dr. Blaskó Lajos ügyvéd, Lugos. Dr. Mandel A. ügyvéd, Budapest. Dr. Bihary J. ügyvéd, Budapest. Dr. Ungurian Manó ügyvéd, Temesvár. Inkey Béla birtokos, Budapest. Ozv. Párlingerné magánzó. Szeged. Vértés Hugó kereskedő, Budapest. Politzer J. ügynök, Budapest.

Vass szálloda: Goldis János püspökhelynök, Nagyvárad. Pojza György tanár, Gyulafehérvár. Kugel J. Leo magánzó, Budapest. Rosa János mérnök, Budapest.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

Nyilttér.*

Az aradi polgári takarékpénztár

(Minorita-palota, földszint)

kölcsönöket nyújt ház és földbirtokra

bekebelezés mellett, 18 évi törlesztésre, 100 frt tartozás után évi 9% frt tőke és kamat együttes fizetése mellett; 38 évi törlesztésre 100 frt tartozás után évi 7 frt tőke és kamat együttes fizetése mellett, vagy 6% kamatra a tőkének tetszés szerinti időben való törlesztése mellett. Fennálló kölcsönöket kedvező feltételek mellett convertál.

A kölcsönügyletek gyors és előzékeny lebonyolítása biztosított.

273 8—10

Az igazgatóság.

3927 | 893.

289 1-3

M. kir. államvasutak Bpest jobbpárti üzletvezetőség.

11809 | 893. sz.

207 1-3

Hirdetmény.

Az ország északnyugati részének szarvasmarha állományában több helyütt járványosan uralgó ragadós tüdőlobb betegség mielőbbi gyökeres kiirtása céljából megalkotott 1893. évi II. t.-cz. és annak végrehajtására 8000 | VI. 8 | 893. sz. alatt kibocsájtott utasítás alapján felhívom a város közönségét, hogy a birtokukban lévő, vagy gondozásuk alatt álló szarvasmarhák egészségi állapotát a legéberebb figyelemmel kísérik, és a marhaállományban észreveendő belső betegülési esetet észrevéve, a beteget azonnal elkülönítsék, és azt a kapitányi hivatalnál vagy az állatorvosoknál bejelenteni köteletségüknek tartásuk, hogy a beteg állat megvizsgálása és annak eredményéhez képest a szabályszerű eljárás elrendelhető legyen.

A ki marháján észre vett belső betegülési esetet eltitkolja, vagy annak azonnali bejelentését elmulasztja, csak később, midőn a betegség már több állatot is megfertőzött, jelentik be, kihágást követ el és a cselekmény vagy mulasztás minőségéhez képest az 1888. évi VII. t.-cz. 152-153 §-ai értelmében büntetetté válik.

Aradon, 1893. évi április 13.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Budapest-Ferencvárosi állomásán az állomási vendéglő üzletére kötött szerződés 1893. évi augusztus hó 31-én lejárván, nevezett vendéglői üzletnek ugyanazon időponttól számított három évi időtartamra, azaz 1893. évi szeptember hó 1-től 1896. évi auguszt. hó 31-éig leendő bérbeadása iránt ezennel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 50 kros bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államvasutak Budapest-Ferencváros állomásán levő vendéglő üzletének bérbevitelére 11809. számhoz” felirattal ellátott, borítékba zárt és lepecsételt, nem különben a kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok 1893. évi április hó 20-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak Budapest jobbpárti üzletvezetősége titkári hivatalához posta útján térítve velény mellett nyújtandók be, bántópenz fejében pedig 70 azaz hetven o. é. frt készpénzben, vagy állami letétre alkalmas értékpapírokban a nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránaál Budapesten 1893. évi április hó 19-án déli 1 óráig leteendő.

Értékpapírok a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett tízenegy napnál nem régebb utolsó napi árfolyam szerinti értékben, de csak a névértéken alul fognak számíttatni.

A vendéglő berletére vonatkozó feltételek nevezett üzletvezetőség III. (forgalmi) osztályban (II. emelet) vagy a győri és szombathelyi forgalmi főnökségnél a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlatot tevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik és azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőnek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy á kitűzött határidőn túl érkezett ajánlatok figyelembe vételét nem fognak.

A m. kir. államvasutak budapest-jobbpárti üzletvezetősége fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre, szabadon választhasson.

Budapest, 1893. évi márczius hó 4-én.

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

3608 | 893.

290 1-3

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tesszük, hogy Arad állomás árukiadási raktárában f. hó 24-én reggel 9 órákor a kézbesíthetetlen és felesleges tárgyak és az utasok által visszahagyott tárgyak árverés útján eladatni fognak.

Ilyenek: fűszeráru, vasáru, butor, bor, tükrök, képek, órák, lámpák, varrógépek, szeszes italok, olaj, zsákok, gabona-sópredék, esőernyők, botok, stb. stb.

Ezen árverésre a t. cz. közönséget tisztelettel meghívjuk.

Arad, 1893. április 15.

Az üzletvezetőség.

582 | 1893.

295. 1-3.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál egy 900 frt évi fizetéssel és nyugdíj jogosultsággal kapcsolatos fogalmazói állás üresedésbe jöven, azok akik ezen állást elnyerni óhajtják s az 1893. évi I. t.-cz. 3. §-ban elbirt minősítéssel bírnak, felhivatnak, hogy pályázati kérvényüket a f. é. május hó 9-ig nálam benyújtsák

Arad, 1893. április 17.

Salacz Gyula

kir. tanácsos, polgármester.

4603 | 893.

237 1-3

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. belügyminiszter urnak 19468 | VI-II. 903. sz. a. kiadott körrendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy az árukiadási forgalomban a koleravész miatt még fennálló korlátozások 1893. évi márczius hó 3-tól kezdve hatályon kívül helyezettek.

Vagyis: rongyok, ócska ruha, ócska lábbeli, használt ág és fehérnemű, valamint ócska alátalások és kötelek is, úgy a szoroson vett belforgalomban, (Horvát-Szlavon országok kivételével) mint a külföldre való rendeltetéssel szállíthatók. A külföldre természetesen csak akként, a mennyiben ezen államokban esetleg még fennálló beviteli tilalmak azt meg nem akadályozzák. Horvát-Szlavonországra nézve a szállítás következőleg szabályoztatik.

1. Magyar, Horvát és Szlavonországek oly törvényhatósági területeiről, melyek a járvány egész ideje alatt fertőzve nem voltak, a rongyok minden megszorítás nélkül szabadon ki és bevitelők.

2. A magyar-, horvát-, szlavonországi fertőzve volt vagy most is fertőzött törvényhatóságok területén fekvő nem fertőzött helyek és községekből a rongyoknak közvetlenül a hazai papírgyárakba feldolgozás végett szállíthatók és pedig csak az esetben, ha az illető község közegészségi hatósága írásban igazolja, hogy a kérdéses rongyok származása nem kolera-gyanús.

3. Azon községekkel szemben, melyek fertőzve voltak, vagy most is fertőzve vannak, a rongyok forgalmát illető tilalom továbbra is szigorúan érvényben marad.

Arad, 1893. márczius hó 20-án.

A városi tanács.

Minden hasonló készítményekkel szemben, előnyben kell részesíteni ezen labdacskokat, mentesek minden ártalmas anyagtól, a legnagyobb eredménnyel felhasználva az altesti szervek betegségeinél, könnyen hashajtók és vértisztítók; egy gyógyszer sem kedvezőbb és emellett egészen ártalmatlanabb

székrekedéseket

leküzdeni a legtöbb betegségeknek a biztos forrását. Czukrozott alakja miatt még gyermekek is szívesen veszik. Ezen labdacskok egy igen megtisztelő bizonyítványt nyertek, udvari tanácsos Pitha tanártól lettek kitüntetve. 6. 8-12

Egy doboz, 15 labdacskót tartalmazó 15 kr. Egy henger, mely 8 dobozt, tehát 120 labdacskót tartalmaz, ára 1 frt.

Óvás!

Minden doboz, amelyen a czég: Gyógyszertár „zum heiligen Leopold“ nem áll és a hátsó oldalán védjegyünket nem hordja, egy hamisítvány, melynek megvételelől a közönség óvatik. Igen figyelni kell, hogy ne egy rosz. semmi eredményt nem bír, de epenséggel ártalmas készítményt kapjanak. Határozottan kell kérni: Neustein-féle Erzsébet-labdacsok; ezek a borítékon és használati utasításon az itt látható aláírással vannak ellátva.

Philipp Neustein
Ausztriai Gyógyszertár

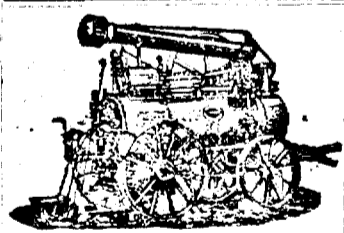
ható aláírással vannak ellátva.

Raktár Bécsben: Apotheke „zum heiligen Leopold“ des Neustein Ph., belváros, Ecke der Planken- und Spiegelgasse.

Kapható:

RING LAJOS

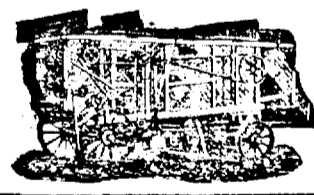
„Angyalhoz“ címzett gyógyszer-tárában Aradon, Asztalos Sándor-utca 1-ső szám.

Gőzcseplésre

legjobban ajánljuk

saját gyártmányu kitűnő

gőzmozgonyainkat és gőzcseplőgépeinket

kifogástalan szerkezetért és munkáért, tökéletes kicseplésért és valamennyi gabonafajnak teljesen piaczképes tisztításáért a legnagyobb munkaképesség mellett teljes felelősséget vállalunk. Valamennyi gépünk igen czélszerű biztonsági készülékkel, jelentékenyen meghosszabbított szalmazókkal, szabadalmazott zsáktartó készülékkel, a mozgonyok elförhetetlen vizmutató üveggel, tartalék kezi szivattyúval, kemény fel- és leeresztő készülékkel, puskázott gőzhengerrel, önműködő hengerolajozó szivattyúval, dörzsfékekkel stb. vannak ellátva. A kázan 6 légkörnyei szabályos nyomásra készült. 107 11-15

Kitűnő bizonyítványok, rendkívül olcsó árak. — Kimerítő ajánlatokkal készséggel szolgál:

UMRATH és TÁRSA mezőgazdasági gépgyára
Budapest, Váci-körút 60.

Bizományi raktár Lészai és Társa uraknál Debreczen.

Kezi esjargányos cseplőgépek, resták és mindennemű gazdasági gépek nagy választékban.

Előfizetési felhívás!

„ORIENT“

európai fürdők és szállodák közlönye című, havonként háromszor megjelenő, díszesen kiállított illusztrált folyóiratra.

Az első szám megjelenik 1893. április 20-án
50.000 példányban
 magyar-, francia-, német és angol nyelven.

Előfizetési árak:

Egész évre: 12 korona, fél évre 6 korona, negyed évre 3 korona.

Egyes szám ára 40 fillér.

Előfizetéseket és hirdetéseket elfogad a kiadóhivatal

„ORIENT“

az európai fürdők és gyógyhelyek központi képviselete
BUDAPEST,

IV., Hatvani-utca 4-ik szám
 (Dréher-palota).

268 2-5

3837/893. sz.

294 2-2.

Árlejtési hirdetmény.

Közhirre tétetik, hogy az aradi m. kir. államjósáigazgatóság kezelése alatt álló arad-zsigmondhazyi utszakaszon lévő II. ártéri hid kijavitása iránti munkálatoknak vállalat utjáni biztosítása czéljából a nagyméltóságú m. kir. Pénzügyminiszteriumnak folyó évi márczius hó 26-án 18546. szám alatt kelt engedélye alapján az aradi m. kir. jósáigazgatóságnál folyó évi május hó 8-án délelőtt 9 óra-kor irásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árlejtés tartatik.

Vállalkozni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át bánompénzül az árlejtési bizottság kezeihez latenni vagy pedig azt az 50 kros bélyeggel ellátott irásbeli zárt ajánlathoz csatolni.

Az irásbeli zárt ajánlatokban a vállalati összeg nemcsak számokkal vagy százaléokban, hanem összegekben szóval is kiírandó és világosan kijelentendő, hogy vállalkozó a költségvetést és feltételeket, melyeket aláírni is köteles, ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti.

Oly vállalkozók, kik a kincst. uradalomnál vállalt munkálatokat nem kielégítőleg teljesítették, vagy végre kik nyereségyéből eredő büntetést elítéltek, az árlejtésben részt nem vehetnek.

A részletes árlejtési feltételek és költségvetési okmányok alólírt m. kir. jósáigazgatóságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A kikiáltási összeg 1378 frt 88 kr.

Aradon, 1893. évi április hó 14-én.

M. k. államjósáigazgatóság.

Meghívás

az

aradi és csanádi egyesült vasutak részvénytársaság

1893. évi május hó 20-án d. e. 10 órakor

Aradon, a társaság hivatalos helyiségében tartandó

IX. közgyűlésére.

Napirend:

I. a) Az igazgatóság jelentése az 1892. év üzleti eredményéről és a társulat ügyeiről.

b) A felügyelő-bizottság jelentése.

c) Ezekkel kapcsolatban az igazgatóság által előterjesztett 1892. évi mérleg megállapítása és a nyereség felosztása, valamint a felmentvény megadása iránti határozathozatal.

II. Az alapszabályok értelmében három igazgatósági tag kisorsolása és ezek helyeinek, valamint elhalálozás folytán egy igazgató megürült helyének választás utjáni betöltése.

III. A felügyelő-bizottság tagjainak választása.

IV. Az igazgatóság indítványa a társulat ügyeinek további vezetése tárgyában.

Megjegyzés: Minden részvény, egy szavazatra jogosít, a részvények le nem járt szelvényeikkel együtt 14 nappal a közgyűlés előtt Aradon a társaság főpénztáránál vagy Bécsben: Schoeller & Comp. M/m., Frankfurtban: v. Erlanger & Söhne, Berlinben: Louis Kuczynski bankházaknál leteendők, hol azokról megfelelő elismervények adatnak.

Arad, 1893. április hó 17-én.

Az aradi és csanádi egyesült vasutak részvénytársaság igazgatósága.

299 1-2

Vendéglő a „magyar koronához“ (Petőfi-utca 9.)

Ma szerdán, 1893. április hó 19-én

Vendéglátéka a budapesti első

ORPHEUM-TÁRSASÁGNAK

(Goldberger J. igazgatása alatt.)

Ma és mindennap

itt másodszer

a kalabriászjátzma törvény előtt.

Első fellépte a szépségökért pályadíjjal koszorúzott

Semhor nővéreknek.

Naponkint új és illedelmes gazdag műsor, melyen családok is részt vehetnek.

Kezdeté este 8 órakor. Belépti-díj 50 kr.

Izletes ételek, kitünő italokról, nagy pontos kiszolgálatról gondosodik s számos látogatásért esd tisztelettel

SCHREYER FERENCZ,

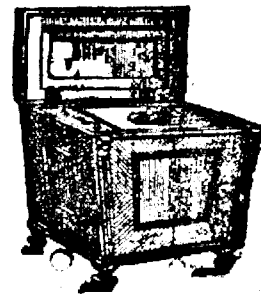
vendéglős.

POLLAK D. H.

fémáru-csarnoka

BUDAPEST, bécsi-utca 5. Gyár: IX., tűzoltó-utca 32.

ajánlja új, szabadalmazott, emallírozott víztartóval ellátott szalon jégszekrényeit, valamint vasbutorait és aczéldrót-madráczait a következő árak mellett:

Aczéldrót-madráczok

7-10 frt

Mosdó-asztalok 3-4 frt

Szekrény-ágyak 12-15 frt

Szab. ágyak 22-30 frt

Rácsos szekrény-ágyak 18-22 frt

Gyermek-ágyak 11-18 frt

Szalon-ágyak 12-18 frt

Kerti padok 9-18 frt

Székek 4-6 frt

Ruhafogások! 10-18 frt

Konyhaberendezések 25 frt

Szalon jégszekrény emallírozott víztartóval

45-65 frt

Jégszekrény háztartások részére

14-30 frt

Mészároszekrény

75-180 frt

Fürdő-kádak

12-15 frt

Úlő-kád

6-8 frt

Fürdő-székek

15-21 frt

Szoba-klozet

13 frt

Szoba-klozet

30 frt

Müemallírozott edények és mindenféle tejgazdasági edények, ugyszintén transport-tej-kannák szabott árak mellett. Székküldés valamennyi vasuti állomásra utánvét mellett. Csomagolásért csak saját költségemet számítom. 600 képpel ellátott árjegyzékemmel kívánatra ingyen szolgálok. — Megrendeléseket kérem a Fémáruosarnokba, Budapest, bécsi-utca 5. sz. alá intézni. 258 3-10

8689-1892.

300-1-1

Árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhirre teszi, hogy Andrány Károly és fia czég végrehajthatónak Szivák Katalin szül. Peczker aradi lakos végrehajtást szenvedett elleni 900 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő az aradvárosi 361. sz. tjkvben A+1. alatt foglalt Wesselényi-utcai 34. sz. a. beltelkes házra az árverést 5230 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1893. évi április hó 29-ik napján d. u. 3 órakor az aradi kir. törvényszék tjkvi hatóságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok bécsárának 10%-át készpénzben, ugy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon, 1892. évi decz. hó 15-én.

Az aradi kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság.

Vincze,

kir. tvszéki bíró.